

5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

KOTIMAISET NAUTAKASVATTAMON KALUSTEET

ransu.fi 02-484 080

MAASEUDUN TULEVAISUUS

NRO 16 - PERUSTETTU 1916
MAANANTAINA 10. HELMIKUUTA 2014

Laadukkaat lannoitteet

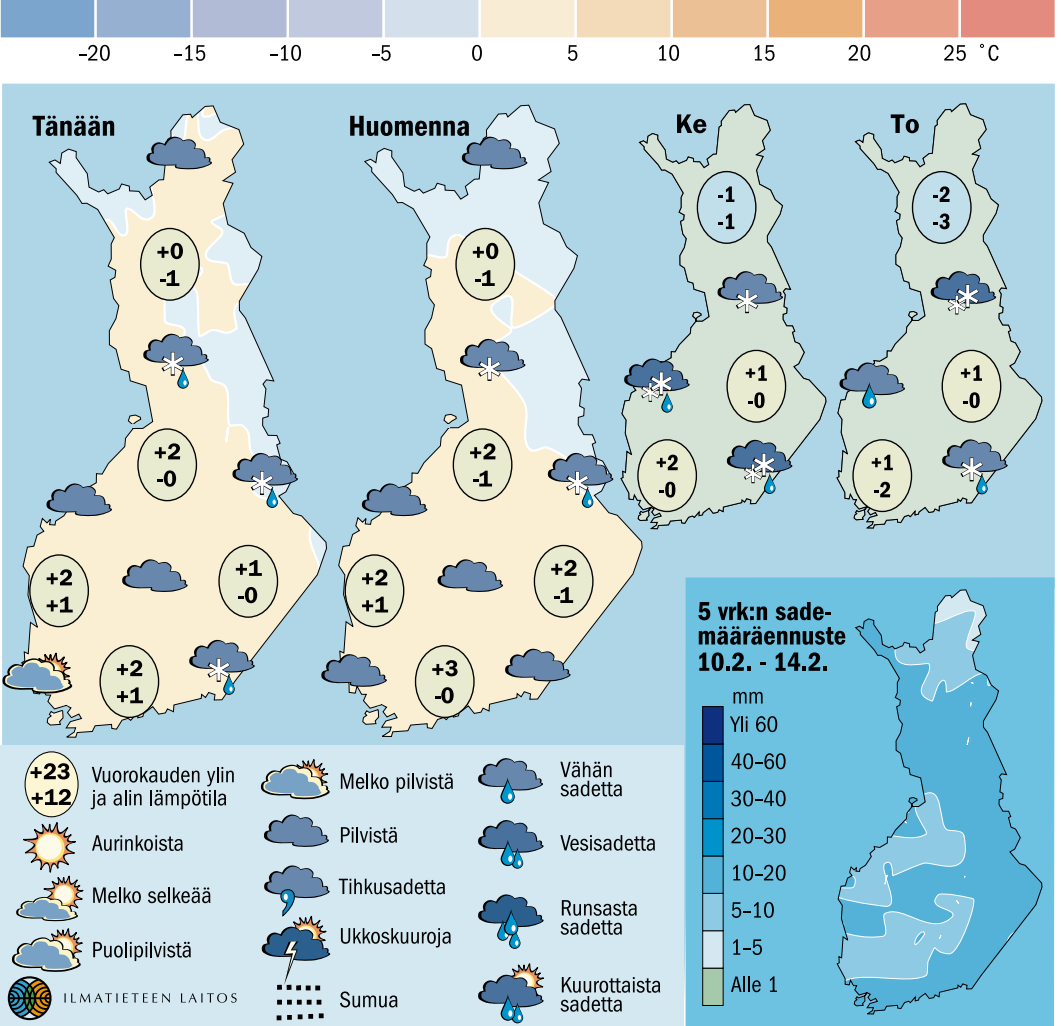

Koko Suomen kattava jälleenmyyjäverkostomme Isännän asialla!

www.beloragro.fi

Muista lannoitteet!

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

Sää on edelleen lauhaa ja sateista

LAUHA JA KOSTEA ETELÄINEN ILMAVIRTAUS valitsee ja sää on laajalti pilvistä. Sadealueita liikkuu maamme yli pohjoiseen. Lapissa sateet tulevat enimmäkseen lumena, ajoittain sade voi olla myös jäätävää. Maan etelä- ja keskiosassa sataa ajoittain myös vettä ja räntää.

LÄMPÖTILA ON MAAN etelä- ja keskiosassa -1 ja +3, pohjoisessa +1 ja -5 asteen välillä.

SADEMÄÄRÄ ON VEDEKSI muutettuna 2–5 millimetriä, Länsi-Lapissa 5–10 millimetriä.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN aikana sää jatkuu epävakaana ja kylmenee hieman alkuvuikosta.

Pyryä Perniössä?

Pakkasta Paltamossa?

Paikkakuntakohtainen täsmäsää

www.maaseuduntulevaisuus.fi

mobiliili: m.mt1.fi

Ilmatieteen laitoksen Maatalouden sääpalvelun puhelinnumero

Kaikkialla maassa alueellisenä numerosta: 0600 10620

• 24 tuntia vuorokaudessa • hinta: 0,93 €/min + paikallispuhelumaksu

Kestotilaajana saat aina enemmän!

Maaseudun Tulevaisuuden kestotilaajana saat:

TÄYDELLISEN SÄÄPALVELUN

Lukuoikeuden Maaseudun Tulevaisuuden ja Kantri-kuukausiliitteen näköislehteen ja arkistoon

Lukuoikeuden Maaseudun tulevaisuuden lukulautaan lukulauta.mt1.fi

UUSI ETU!

Lue lisää eduista Maaseudun Tulevaisuuden nettisivuilta www.maaseuduntulevaisuus.fi

Itämerellä on jo lähes 30 000 harmaahyljettä

Itämeren harmaahylje- eli hallikanta jatkaa kasvuaan. Viime kevään laskennoissa tavattiin jo lähes 30 000 hallia.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (Rktl) mukaan kannan kasvu on 2000-luvun puolivälistä alkaen painottunut Keski-Ruotsin saaristoon. Suomen lounaissaaristossa ei yhtä kovaa kasvua ole todettu.

2000-luvun alussa Halleja oli noin 10 000. Nyt kanta on kolminkertainen. 20 000 hallin raja saavutettiin vuonna 2006.

Hallien karvanvaihtokaisen esiintymisen ydinalue on edelleen Itämeren päältäaan pohjoisreunalla Keski-Ruotsin saaristossa ja Suomen lounais-saaristossa. Laskentakanta on kasvanut Keski-Ruotsin saaristossa koko 2000-luvun.

Selvää kasvua on ollut myös Etelä-Ruotsissa ja Tanskassa, mutta siellä laskettujen eläinten osuus kokonaiskannasta on vielä vähäinen.

Lasketaan lentokoneista

Laskennat tehdään touko–ke-

Harmaahyljeitä on nyt kolminkertainen määrä vuosituhaten alkuun verrattuna.

säkuun vaihteessa pääasiassa lentokoneista. Karvanvaihdon aikana 2–3 kertaa. Kultakin alueelta otetaan huomioon suurin päiväsumma.

Parhaassakin tapauksessa osa halleista on näkymättömissä veden alla. Vuodesta toiseen samalla tavalla toistetut laskennat kuvaavat kuitenkin kannan kehityssuuntaa.

Kaikki laskenta-alueet len-

netään kahden viikon sisällä. Luodoilta hallit lasketaan tänä aikana 2–3 kertaa. Kultakin alueelta otetaan huomioon suurin päiväsumma.

Viime kevään laskentoja haittasi sumu. Perämerellä oli jäätä vielä myöhään, mikä saattoi vaikuttaa nähtyjen hallien määrään.

Kunnostukset muuttaneet vaelluskalojen elinoloja

Rakennettujen jokivesien laajamittaiset kunnostukset ja vesien suojeletoimet ovat muuttaneet kalojen elinoloja.

Rktl on arvioinnissaan ottanut huomioon Itämeren luonnonlohikantojen elpymisen sekä tiedot istukkaiden huonosta selviämisestä pyyntikokoiksi.

Kuljetuksen osuus ympäristökuormituksesta voi lähiruussa nousta pahimmillaan 20-30 prosenttiin.

män ruokaa kuin pienituloiset. Hävikki selittää kaksi kolmasosaa suuremmasta ympäristökuormituksesta, Kurppa kertoi perjantaiaamuna tiedotustilaisuudessa. Lopun selittävät valinnat.

Hyvätuloiset kuluttajat herkkutelevat lähiruuan lisäksi korkealaatuksilla pihveillä ja juustoilla. Niiden ympäristökuormitus on suurempi broilerinlihan ja tavallisten maitotuotteiden.

Lisäksi hyvyösaaiset maistelevat erikoisvihanneksia ja -hedelmiä. Pieniä eriä kuljetetaan pitkiä matkoja ja hukkaprosentti on suuri.

Vain Japanissa ruuan ympäristökuormitus ei ole kasvanut tulotason noustessa. Syynä on vahva kalan syömisen kulttuuri. Lihaan ei ole siirrytty, vaikka varaa olisi, toisin kuin esimerkiksi Kiinassa.

Viidesosa tuntuu kukkarossa

Suomessa Hyvinvoipa-hankkeen tutkijat ovat huolissaan väestöryhmien eri-arvoistumisesta

ja ongelmien kerääntymisestä. Epäterveelliset ruokavalinnat, vähäinen liikunta ja alhainen koulutustaso kytkeytyvät yhteen.

Hyvin toimeentulevat syövät Suomessa pienituloisia terveellisemmin, ravintosisuutusten mukaan. Ruokavalinnat kuitenkin kuormittavat ympäristöä enemmän.

Terveyttä koskeva tieto on siis otettu vastaan hyvätuloisten keskuudessa. Ympäristötieto jää kauemmas omasta arjesta. Raportin mukaan ne, joilla on parhaat edellytykset maksaa kalliimpaa hintaa vastuullisesti tuotetuista tuotteista, eivät sitä tee.

”Liikunta-, ruoka-, terveys- ja ympäristöpolitiikat eivät ole ristiriidassa. Silti Suomessa ei saada samansuuntaista otetta asioiden parantamiseen”, Kurppa sanoo.

Elintarvikkeiden kulutuksen ohjailu valmistevevoilla on Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen erikoistutkijan **Timo Rauhasen** mukaan osoittautunut hankalaksi. ”Veron pitäisi

korottaa elintarvikkeen hintaa vähintään 20 prosenttia, jotta sillä olisi vaikutusta ruokavalintoihin.”

Pohjois-Karjala-projektin kaltaisten ohjelmien tehosta matalapalkkaisten ja vähän kou-

lutettujen käyttäytymiseen ei ole riittävästi näyttöä. Ei tiedetä, pystyvätkö ne muuttamaan kulutustottumuksia, kertoi erikoistutkija **Marja-Leena Ovaskainen** Terveys ja hyvinvoinnin laitoksesta. **PAULA LIESMÄKI**

TUTKIMUS

Luokkaretki ruokaan

Hyvätuloisten kotitalouksi-en ruokavalinnat kuormittavat ympäristöä jopa puolet enemmän kuin vähemmän ansaitsevien.

län lisääntyessä ruokavalintojen ympäristökuormitus kasvaa, mutta kääntyy vanhemmissa ikäluokissa laskuun.

50-59-vuotiaiden kotitaloudet tuottavat melkein puolet enemmän ilmastoa kuormittavia päästöjä kuin alle 30-vuotiaiden kotitaloudet. **Toisaalta energiasäilytöön**

suhteutettuna kotitalous kuormittaa ympäristöä sitä enemmän, mitä nuorempaan ikäluokkaan se kuului.

Eläkeläisten ruokavalinnat kuormittavat ympäristöä energiasäilytöön suhteutena selvästi vähemmän kuin työikäisten.

Vertailussa tarkasteltiin vain yhden ja kahden hengen aikuisen lapsettomia kotitalouksia. Otos oli 424 kotitaloutta. Lähde: Hyvinvoipa-hankkeen loppuraportti

Rktl: Uusia velvoitteita rakennetuille joille

Rakennettujen jokien nykyiset kalatalousvelvoitteet eivät riittävästi korvaa rakentamisen aiheuttamia kalastomenetyksiä, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos (Rktl) toteaa.

Esimerkiksi Kemi-, Ii- ja Oulujokien uusien velvoitteiden pitäisi olla moninkertaisia nykyisiin nähden.

Perämeren rakennettujen jokien kalatalousvelvoitteet pitäisi lohien osalta 5–7-kertaistaa. Meritaimenvelvoitteet pitäisi 3–4-kertaistaa ja vaellusliikavelvoitteet lähes kaksinkertais-taa.

Rktl:n mielestä kalojen istuttaminen on vain yksi keino menetysten korvaamiseksi. Kalakantojen hoidon painopiste pitäisi siirtää istutuksista luonnonpoikastuotantoa tukeviin toimiin ja vaelluskalakantojen palauttamiseen.

Velvoitteiden taloudellinen arvo on olennaista, Rktl katsoo. Tästä syystä uusia velvoitteita tulee arvioida tapauskohtaisesti.

Rakennettujen jokien kalatalousvelvoitteiden muuttaminen on perusteltua, koska olot ovat muuttuneet velvoitteiden määraamisajoista. Nyt on uutta tietoa vaelluskalojen lisääntymisestä, istukkaiden säilymisestä, istutusten kannattavuudesta ja kalakantojen monimuotoisuudesta.

Kunnostukset muuttaneet vaelluskalojen elinoloja

Rakennettujen jokivesien laajamittaiset kunnostukset ja vesien suojeletoimet ovat muuttaneet kalojen elinoloja.

Rktl on arvioinnissaan ottanut huomioon Itämeren luonnonlohikantojen elpymisen sekä tiedot istukkaiden huonosta selviämisestä pyyntikokoiksi.

Kalatie kulkee Strömsbergin Virtaalan voimalan padon ohi Porvoonjoessa.

Nykyisiä velvoitteita vuosikymmeniä sitten määrittäessä arvioitiin yhden lohien luonnonpoikasan korvaamiseen tarvittavan 1,6 istutuspoikasta. Nykytiedon perusteella niitä tarvitaan 2,5–3.

Uudet arviot Kemi- ja Iijoen lohien ja meritaimenen menetetyistä poikastuotannosta perustuvat jokien tuotantolajien tarkasteluihin sekä uuteen tutkimustietoon Tornionjoen vaelluspoikastuotannosta ja -ta-voitteista.

Luonnontilaisen Oulujoen pinta-alaan suhteutettu vaelluspoikastuotanto arvioitiin muita Perämeren lohijokia suuremmaksi muun muassa suotuisien virtaamaolojen ansiosta.

Vaellussiän arviot Rktl teki merkintätutkimusten ja saalis-tietojen perusteella.

Selvityksessä Rktl arvioi voimalaitosrakentamisen haittoja myös Pielsjöelle ja Kymijöelle.

Selvitys oli osa kansallisen kalatiestrategian toimeenpanoa. Se oli yksi maa- ja metsätalous-ministeriön Rktl:lle antama tulostavoite.

REIJO VESTERINEN